

2016 - ANUL COȘBUC (I)

150 de ani de la nașterea poetului, redactor al Tribunei (1866-2016)

A început un NOU AN, sperăm mult mai bun decât cel pe care tocmai l-am încheiat. Anul 2016 îl dedicăm marelui redactor al Tribunei, poetului, criticului literar și membrului titular al Academiei Române, George Coșbuc (150 de ani de la naștere: 1866 – 2016). Tot în 2016 Tribuna sărbătorește 135 de ani de la nașterea poetului politician, rășinăreanul Octavian Goga (1 aprilie 1881- 7 mai 1938), destinele cotidianului împletindu-se strâns cu afirmarea tânărului poet.

Alegând între cele două mari sărbători, s-a considerat prioritară împlinirea unui secol și jumătate de la nașterea marelui clasic al literaturii române, poetului care prin întreaga activitate și-a făcut prezența în manualele școlare, din toate timpurile. Ambii scriitori și-au făcut debutul publicistic în Tribuna, cu mențiunea că George Coșbuc s-a afirmat în vremurile de început ale cotidianului sibian, când politica editorială era condusă nemijlocit de fondatorul publicației, scriitorul Ioan Slavici. Așa cum precizăm, este meritul fondatorilor Tribunei pentru bogata frescă a acelor vremuri, o adevărată “monografie transilvană” pe care noi am moștenit-o, prin intermediul firavelor și prețioaselor pagini de ziar.

În 1866, la 20 septembrie, în satul Hordou din comitatul Bistrița-Năsăud, s-a născut George Coșbuc; George a fost al optulea dintre cei 14 copii ai preotului greco-catolic Sebastian Coșbuc și Maria. În acel an cotidianul sibian nu exista, Ioan Slavici (18 ani) începând deja să cunoască dificultățile vieții, după ce – în anul precedent – s-a transferat la liceul german al călugărilor minoriți din Timișoara. Pentru a se întreține Slavici a fost nevoit să se angajeze ca preceptor la fetițele unui german (proprietar de restaurant), acesta oferindu-i casă și masă. Biografia lui Slavici consemnează că, în 1866, participând la o serbare, a recitat poezia „Un Răsunet” a poetului Andrei Mureșanu:

Deșteaptă-te, Române, din somnul cel de moarte,
În care te-adânciră barbarii de tirani!
Acum ori niciodată croiește-ți altă soarte,
La care să se-nchine și cruzii tăi dușmani!

Acum ori niciodată să dăm dovezi la lume
Că-n aste mâni mai curge un sânge de roman,
Și că-n a noastre piepturi păstrăm cu fală-un nume
Triumfători în lupte, un nume de Traian! (...)

Revenind la anul de fondare al Tribunei, încă din numărul 2 (1884) se insera un anunț foarte important la rubrica „VARIETĂȚI”: „Redacțiunea Tribunei”, dorind a răspunde cât mai pe deplin la așteptările publicului, s’a pus în relație cu cercurile literare române, și mai mulți dintre literații nostri distinși au promis că o vor sprigini în purtarea sarcinei ce a luat asupra-și. În deosebi parte ne este asigurat, parte ne vom asigura un regulat serviciu de corespondențe din Viena, Pesta, Cluj, Arad, Caransebeș, Oradea-mare, Brașov, Gherla, Blaj, Cernăuți, Suceava, București și Iași, mai ales în cea ce privesc mișcarea literară din aceste din urmă două centre de viață națională.”»

Debutul lui Coșbuc în Tribuna s-a făcut chiar în primul an al cotidianului sibian, în numărul 188, din 5/17 decembrie 1884, în care se publică în „Foița Tribunei” snoava populară în versuri „Filosofii și Plugarii”; cele 350 de rânduri ale snoavei au fost publicate în numerele 188-190, în ultimul apărând semnătura poetului: Cluj C. Boșcu (Boșcu fiind anagrama numelui Coșbuc).

Pentru a descoperi aceste începuturi apelăm la „Amintirile” lui Slavici: „Sunt câțiva ani în urmă, când mă aflam la Sibiu, am primit dela Coșbuc atunci încă tânărul Gheorghe Coșbuc următoarea scrisoare (este trecută și nota fondatorului Tribunei: „Fiind scrisă pe hârtie ordinară și cu cerneală proastă n’a putut fi facsimilată”):

Stimate Dle!

Ex abrupt cu o rogare sinceră îmi încep eu astăzi scrisoarea mea, Domniei Tale îmi desvelesc necazul, căci Dta mi-ai dat primul impuls d’a pași în lume și tot D-ta cred că vei fi cel de-ântâiu, carele ai vrea să mă ajuți.

Părinții mei fiind seraci și neavând poteri, nici macar slabe, de-ași susținea feciorul lor la universitate, eu trăesc din un stipendiu de 200 fl. din fondurile născădute: 16 fl la lună și câte 5-6 fl din când în când dela un frate al meu – atâta e totul!

Limba magiară nu o posed. Cu ungureasca o duc greu, cu vieța reu, nu-mi restează decât se las filosofia în baltă și dela toamnă s’apuc patrafirul și psaltirea și să merg în seminarium.

Te rog deci pe D.Ta, decă se pote, să binevoesci a-mi mijloci un mic ajutor lunar din fondul institutului tipografic – prin ceia ce m’ăș deobliga a scrie în foșora Tribunei regulat și ades, atât prosa cât și poesia și așa, după cum ar cere condițiunile puse de D.Vostră.

Pentru asta Te rog pe D.Ta, să cauți daca se pote ori ba și-n casul prim, să aibi bunetate a-mi face cunoscut.

Mulțumindu-Ți pentru Tribuna și anticipative mulțumindu-Ți pentru bună voința D-tale față de mine, sum

Al D-Tale
Cluj 17/9 '86
George Coșbuc”

Citind scrisoarea aceasta, nici un om cu mintea întreagă și cu inima curată nu va zice, că cel ce-a scris-o s'a ticăloșit și și-a vândut într'o clipă de strâmtorare sufletul.

Noi, cei de la „Tribuna”, ne-am simțit cu toții onorați de acea scrisoare, pe care el nu ne-ar fi adresat-o, dacă n'ar fi fost pe deplin convins, că-i venim bucuros într'ajutor și c'o facem aceasta numai în vederea mulțumirii de a-i fi dat puțința să lucreze cum îl mână propria lui fire”»

(va urma)

Sursa on-line:

<http://www.tribuna.ro/stiri/cultura/2016-anul-cosbuc-i-150-de-ani-de-la-nasterea-poetului-redactor-al-tribunei-1866-2016-112992.html>.

În: *Tribuna*, 03 ianuarie 2016.

Eveniment Actualitate Stiri de pe strada mea Sport Cultura Sanatate Timp liber Tribuna femeilor Descopera lumea

2016 - ANUL COȘBUC (I) - 150 de ani de la nașterea poetului, redactor al Tribunei (1866-2016)

03.01.2016 22:40 2617 vizualizari 0 comentarii

Share 116 Tweet 0 Share 137

Cautare